

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 19P/313/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218211900
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Glezgo
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2018:7218211900.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. R., nar. X.XX.XXXX, a M. P., nar. XX.X.XXXX, umiestnené v Detskom domove Gelnica, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, 042 00 Košice, deti rodičov: J. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. XX, F., aktuálne bytom na neznámom mieste a otec maloletej R. R.: K. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, F., aktuálne bytom na neznámom mieste, otec maloletej M. P. neuvedený, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

Dočasne u m i e s t ň u j e maloleté deti R. R., nar. X.XX.XXXX, a M. P., nar. XX.X.XXXX, do starostlivosti Detského domova Gelnica, Hlavná č. 50, 056 01 Gelnica, do právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti maloletým deťom.

U k l a d á navrhovateľovi bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

o d ô v o d n e n i e :

1. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 10.12.2018 navrhovateľ žiadal, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti Detského domova Gelnica, Hlavná č. 50, 056 01 Gelnica. Zároveň podal aj návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom v uvedenom detskom domove.

2. Uviedol, že zo vzťahu matky s jej partnerom K. R., nar. XX.XX.XXXX, sa narodili X deti. Maloleté R. a M. sú umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu a v starostlivosti matky sa nachádzajú maloletý K. R., nar. XX.XX.XXXX a maloletá Y. P., nar. XX.XX.XXXX. Spisová dokumentácia detí je úradom vedená od 18.10.2017, kedy bolo úradu doručené oznámenie Detskej fakultnej nemocnice Košice o hlásení sociálneho prípadu. Maloletá M. P. bola v tom čase prijatá na hospitalizáciu, pričom sa zistilo, že dieťa bolo dehydrované. Matka sa o dieťa počas jeho hospitalizácie vôbec nezaujímal. Uviedla, že dieťa nechala v nemocnici, pretože zostala s deťmi na ulici a nemá zabezpečené bývanie. Dňa XX.XX.XXXX Detská fakultná nemocnica Košice úradu oznámila neprevzatie ďalšieho dieťaťa matky R. R. po ukončení hospitalizácie. Matka sa s deťmi naposledy zdržiavala na P. ulici č. XX v F.. Po asanácii bytového domu matka uvádzala rôzne adresy pobytu, ale na žiadnej adrese jej pobyt nebol potvrdený. Pracovníci Komunitného centra Luník IX uviedli, že matka s deťmi žije migrujúcim spôsobom života a zdržiava sa dlhodobo mimo územia Slovenskej republiky.

3. Maloletá M. P. a R. R. boli uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 19P/34/2018 zo dňa 6.11.2017 odovzdané zo starostlivosti nemocnice do starostlivosti Detského domova Gelnica. V uvedenom zariadení bolo maloletým deťom nariadené výchovné opatrenie v trvaní 6 mesiacov za účelom úpravy

rodinných pomerov. Matka podľa informácií úradu odišla z územia Slovenskej republiky a adresu úradu neoznámila. Deti žiadnou formou nekontaktovala. Dňa 22.6.2018 sa na úrad dostavila stará matka detí J. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá oznámila, že sa s matkou detí zdržiava vo O. od novembra 2017, presnú adresu uviesť nevedela. Matka detí tam údajne pracuje ako upratovačka a jedlo majú zabezpečené formou charity.

4. Detský domov Gelnica v správe úradu uviedol, že matka detí telefonicky kontaktovala deti dňa XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX a dňa XX.X.XXXX vykonala osobnú návštevu detí v zariadení. Odvtedy detí navštívila len stará matka dňa X.X.XXXX. Matka kontaktovala zariadenie po dlhšej dobe dňa X.XX.XXXX. Matke bola cestou detského domova poskytnutá možnosť podpory a poradenstva. Matka napriek tomu neprejavila záujem o prevzatie detí do jej starostlivosti, ani o úpravu rodinných a sociálnych pomerov. Maloletá R. R. je umiestnená v profesionálnej rodine detského domova. Adaptácia dieťaťa prebehla úspešne. Maloletá je priateľská, veselej povahy, samoobslužné činnosti zvláda samostatne. Maloletá M. P. je taktiež umiestnená v profesionálnej rodine detského domova, kde primerane prospieva a napreduje vo vývine. Začína samostatne chodiť, je vnímavá, srdečnej povahy a obľubuje spoločnosť ľudí.

5. V závere úrad vyhodnotil, že matka sa dlhodobo zdržiava v zahraničí a doposiaľ neprejavila skutočný záujem o úpravu jej rodinných a sociálnych pomerov a nezabezpečila si podmienky potrebné k prevzatiu detí do jej starostlivosti, preto mal úrad za to, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a úrad ho vyhodnotil ako neúčinné. Na základe uvedeného úrad odporučil nariadenie neodkladné opatrenia o dočasnom zverení maloletých detí do starostlivosti detského domova Gelnica až do rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti maloletým deťom.

6. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

7. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 ďalej len CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa ust. § 360 ods. 1,2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

10. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/215 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifické neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

17. Aktívna legitímácia navrhovateľa vyplýva z ust. § 5 ods. 7 zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti v spojení s ust. § 73 ods. 2 písm. d) bod 1 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

18. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

19. Po oboznámení sa s návrhom má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a pomery maloletých detí je potrebné bezodkladne upraviť. Maloleté deti sú na základe rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia doposiaľ umiestnené v Detskom domove Gelnica. Ich pobyt bol rozhodnutím súdu určený na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Matka detí za uvedené obdobie neprejavila skutočný reálny záujem o zabezpečovanie potrieb maloletých detí a svoje sociálne pomery neupravila. Žije na neznámom mieste v zahraničí, úrad o zmene jej pomerov žiadnym spôsobom neupovedomila, preto návrat maloletých detí do rodinného prostredia nie je v ich najlepšom záujme. Otec maloletej R. sa nachádza na neznámom mieste, o dieťa sa nezaujíma. Nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, preto súd považuje za nevyhnutné konať o ďalšej forme náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom k aktuálnej situácii považuje súd za nevyhnutné neodkladným opatrením dočasne maloleté umiestniť v detskom domove, v ktorom sú toho času umiestnené v rámci nariadeného výchovného opatrenia. Ústavná starostlivosť dočasne zabezpečí maloletým deťom potrebnú ochranu do času, kým súd v konaní vo veci samej po riadne vykonanom dokazovaní rozhodne o vhodnej forme náhradnej starostlivosti pre maloleté deti.

20. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov súd navrhovateľovi uložil s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP.

21. Záverom súd konštatuje, že v danom prípade nie je namieste aplikovať ust. § 367 CMP tak, ako to navrhoval navrhovateľ. Maloleté deti sú toho času v detskom domove Gelnica umiestnené, a týmto rozhodnutím ich súd dočasne umiestňuje do rovnakého zariadenia. Mení sa teda len právny dôvod ich umiestnenia, súd nenašiel právny základ pre výrok, ktorým by niekomu uložil povinnosť maloleté deti odovzdať. Neodkladné opatrenie nadobudne vykonateľnosť doričením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.